

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
ДПТНЗ "Переяслав-Хмельницький
центр професійно-технічної освіти"
протокол № 1
від 19 вересня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор ДПТНЗ
ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький
центр професійно-технічної освіти»
_____ Микола ЛОПАТА
19 вересня 2024 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«ЗАХИСТ УКРАЇНИ. ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС»

СХВАЛЕНО

на засіданні методичної комісії
Фізичної культури та Захисту України
Протокол № 1 від 16 вересня 2024 р.
Голова комісії **Юрій НАЗАРОВ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма розроблена на основі модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.

Модельна навчальна програма "Захист України. Інтегрований курс" розроблена відповідно до нового Державного стандарту профільної середньої освіти та погоджена в Міністерстві оборони України (лист від 17.04.2024р. № 1/6787-24). Наказом МОН України від 08.08.2024р. № 1116, зазначений модельний навчальний програмі надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти та науки України».

Метою середньої освіти є розвиток особистості здобувачів та здобувачок освіти шляхом утвердження у них національної та громадянської ідентичності і формування компетентностей, необхідних для їхньої життєвої стійкості, самостійності, відповідальності, комунікації та взаємодії з іншими, соціалізації та громадянської стійкості й активності, підприємливості, свідомого вибору подальшого життєвого шляху, ціложиттєвої освіти, трудової діяльності й самореалізації; виховання у здобувачів та здобувачок освіти самоповаги й поваги до інших, шанобливого й відповідального ставлення до родини, суспільства й держави, національних і культурних цінностей українського народу на засадах патріотизму, а також готовності до їх захисту; виховання відповідального ставлення до довкілля, природи з позицій наукового світогляду й принципів сталого розвитку.

Навчальна програма інтегрованого курсу «Захист України» спрямована на реалізацію вказаної мети, визначає орієнтовну послідовність досягнення визначених основних очікуваних результатів навчання з соціальної і здоров'язбережувальної, інформативної, природничої, технологічної освітньої галузі тощо, орієнтовний зміст та види навчальної діяльності здобувачів освіти, що спрямовані на розвиток та формування ключових компетентностей.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є розвиток особистості здобувача та здобувачки освіти, які здатні до гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, самоусвідомлення, самозарадності, піклування про безпеку й здоров'я особисті та інших, підприємливості й професійної зорієнтованості спрямованих на забезпечення власного й суспільного добробуту, виявлення готовності діяти в інтересах національної безпеки й постати на захист національних інтересів та територіальної цілісності України.

Метою інтегрованого курсу «Захист України» є формування національної та громадянської ідентичності, громадянської стійкості та оборонної свідомості здобувачів та здобувачок профільної середньої освіти, здатності виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах негативних зовнішніх впливів та готовності до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу,

національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.

Для реалізації означеної мети визначено такі завдання:

- ознайомлення здобувачів і здобувачок освіти з основними принципами громадянської активності та оборонної свідомості як складової стратегії захисту національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України;
- розвиток умінь здобувачів і здобувачок освіти, спрямованих на готовність до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України;
- розвиток командної взаємодії, лідерства та самозарадності здобувачів і здобувачок освіти в природному, соціальному, техногенному та віртуальному середовищах в умовах негативних зовнішніх впливів;
- формування вмінь, прогнозування наслідків своїх дій для безпеки, здоров'я, і добробуту в умовах невизначеності;
- розвиток умінь відстоювання власної української національної та громадянської ідентичності, інтересів українського суспільства, протидіючи проявам тиску, неповаги і приниження;
- формування схильності до безпечних і корисних практик поведінки, які зменшують ризики для життя і здоров'я або запобігають їм;
- навчання надання необхідної домедичної допомоги собі та/або іншим особам;
- формування вміння вчитися без шкоди для здоров'я, відстежувати власний поступ;
- навчання діяти ефективно (самостійно та в групі) для досягнення успіху при відстоюванні власної української національної та громадянської ідентичності;
- формування у здобувачів і здобувачок освіти підприємливості та етичної поведінки на основі суспільно-державних (національних) цінностей України для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та українського суспільства;
- розвиток вміння планувати різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень, зокрема в системі Сил оборони України та на підприємствах оборонної галузі.

Програма ґрунтується на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, визначених Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», а також визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах:

- формування у здобувачів та здобувачок освіти громадянської активності та стійкості, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

- формування готовності до захисту незалежності й територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів і суспільнодержавних (національних) цінностей України;
- формування готовності здобувача та здобувачки освіти виявляти свою громадянську позицію, що передбачає вміння аналізувати суспільне життя й ідентифікувати себе з українською нацією, суспільством, обстоювати права й свободи українського народу, готовність бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України;
- повага до особистості здобувача і здобувачки освіти й визнання пріоритету їхніх зацікавлень, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу й наполегливості;
- забезпечення рівного доступу до освіти та рівного ставлення до кожного та кожної без будь-яких форм дискримінації учасників та учасниць освітнього процесу на засадах інклюзивності й безбар'єрності;
- формування нетерпимості до корупції, дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників та учасниць освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості здобувача та здобувачки освіти, підтримка їхньої самостійності, підприємливості, ініціативності, впевненості в собі; розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини;
- формування культури здорового способу життя здобувача та здобувачки освіти, створення умов для забезпечення їхнього гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення безпечного, вільного від насильства й цькування освітнього середовища, у якому забезпечено атмосферу довіри та взаємопідтримки; плекання у здобувачів та здобувачок освіти любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії здобувачів та здобувачок освіти між собою та з дорослими.

Програма охоплює формування наскрізних в усіх ключових компетентностях умінь: читати з розумінням, висловлювати власну думку, критично і системно мислити, логічно обґрунтовувати позицію, діяти творчо, виявляти ініціативу, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики та приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими.

Компетентнісний потенціал інтегрованого курсу «Захист України» є провідним засобом реалізації його мети через реалізацію компетентнісного підходу в навчальному процесі закладу, що розкриває компетентнісний потенціал соціальної і

здоров'язбережувальної освітньої галузі за усіма ключовими компетентностями.

Робоча навчальна програма курсу «Захист України» спрямована на реалізацію визначених у Державному стандарті вимог до обов'язкових результатів навчання учнів і учениць із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі, які передбачають, що учень/учениця:

- розуміє важливість відстоювання суспільно-державних (національних) цінностей України, здатні самостійно знайти ефективну можливість захистити ці цінності у випадку посягання на них засобами пропаганди та інформаційно-психологічних спеціальних операцій країни-агресора;
- турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становлять загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту;
- усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства;
- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

Пріоритети викладання предмета:

- формування особистості здобувача та здобувачки освіти через взаєморозуміння, взаємоповагу, співробітництво всіх учасників навчального процесу;
- осмислення і утвердження національної та громадянської ідентичності, громадянської стійкості та оборонної свідомості здобувачів та здобувачок освіти, здатних виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах негативних зовнішніх впливів та готовність до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.

Програма реалізовується за допомогою різних навчальних матеріалів: підручників, навчальних посібників, а також різноманітних засобів навчання та обладнання, що рекомендоване Міністерством освіти і науки України (Наказ № 659 від 10.05.2024 року «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для забезпечення викладання предмета «Захист України» закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти» із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки №789 від 31.05.2024 та № 919 від 26.06.2024).

Водночас усі модулі інтегрованого курсу мають профорієнтаційне спрямування.

Для оптимальної реалізації програми освітній процес організовано в освітньому просторі (осередку) з вивчення предмета «Захист України».

Програма реалізовуватиметься в умовах очного навчання.

Для ефективного втілення програми перевага надаватиметься практичній спрямованості, інтерактивним, дослідницьким, проєктним видам навчальної діяльності.

Для закріплення відпрацювання практичних умінь та навичок передбачено обов'язкове проведення навчально-польових зборів або тренінгових занять.

Таблиця розподілу годин по модулях

Назва модуля	Кількість годин		
	Всього по модулю	Теоретичні заняття	Практичні заняття
Модуль «Основи національної безпеки та оборони України»	4	3	1
Модуль «Основи управління та планування»	4	3	1
Модуль «Озброєння та військова техніка. Стрілецька підготовка»	16	6	10
Модуль «Основи дій, комунікації та взаємодії в бою»	8	2	6
Модуль «Домедична допомога в умовах бою»	8	2	6
Модуль «Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація»	16	3	13
Модуль «Військові технології та їх розвиток»	8	3	5
Модуль «Цивільне населення в кризових умовах»	8	2	6
Модуль «Стрілецька підготовка, основи дій та взаємодії в бою»	14		14
Модуль «Домедична допомога в умовах бою»	8		8
Модуль «Інформаційна війна»	6	2	4
Модуль «Планую майбутнє: особиста роль в обороні України»	5	3	2
Разом по предмету	105	29	76

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ УКРАЇНИ»

№ з/п	Тема	Кількість годин на тему: з них			Очікувані результати (демонстрація знань та вмінь) здобувачів освіти
		Всього	теоретичні і заняття	практичні заняття	
Перший рік навчання					
Модуль «Основи національної безпеки та оборони України»					
1	Взаємодії між громадянами і державою у захисті країни. Обов'язки громадян та громадянок перед державою. Конституційний обов'язок. Військовий обов'язок.	1	1		- відповідально втілює у життєдіяльність оптимальні стратегії безпечної поведінки для збереження життя і здоров'я власного та оточуючих на основі суспільних цінностей; -читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом;
2	Основні положення Міжнародного гуманітарного права. Роль НАТО. Стратегічні партнери. Коаліція у протистоянні.	1	1		-ставить чіткі цілі щодо власного майбутнього й вибудовує стратегії досягнення їх ;
3	Територіальна цілісність держави. Національний спротив.	1	1		-пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільнокорисної діяльності;
4	Роль громадянського суспільства у формуванні обороноздатності і національної єдності. Волонтерський рух як складова підвищення спроможності сил оборони.	1		1	- оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження; -аналізує пропозиції закладів освіти, критерії зарахування, аналізуючи різні джерела інформації; -планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень;
	Всього годин по модулю	4	3	1	

					-аналізує варіанти власних рішень без впливу упереджень щодо професій і гендернорольових моделей.
Модуль «Основи управління та планування»					
1	Склад, структура, завдання Сил безпеки та оборони.	1	1		-моделює способи дій, спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності;
2	Структура, призначення та бойові можливості військових підрозділів ЗСУ.	1	1		-обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту;
3	Військові звання, знаки розрізнення (родів, видів військ), ролі під час планування та втілення військових дій. Підходи до військового управління та планування. Військове лідерство.	1	1		- обґрунтовує важливість збереження українських суспільно-державних (національних) цінностей для забезпечення особистого та суспільного добробуту;
4	Порядок зберігання зброї та боєприпасів.	1		1	- читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом;
	Всього годин	4	3	1	-ідентифікує способи запобігання конфліктним ситуаціям і вирішення конфліктних ситуацій самостійно та у взаємодії з навколишніми; -уміє робити вибір на користь власних здоров'я й безпеки; -визначає довгострокові цілі, складає та корегує плани дій для досягнення успіху й добробуту, в умовах невизначеності й непередбачуваності; -демонструє готовність виконувати різні командні ролі й завдання, об'єктивно оцінює свої сильні сторони, вміння, здібності щодо результативності командної роботи, зважаючи на обставини; -демонструє і пропагує поведінку з урахуванням норм етики й моралі суспільства, суспільних цінностей, прав людини й соціальної справедливості ; -оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння,

					ресурси, потреби та обмеження;
Модуль «Озброєння та військова техніка. Стрілецька підготовка»					
1	Озброєння (призначення, види та типи стрілецького озброєння). Військова техніка (призначення, види та типи військової техніки).	1	1		-моделює життєві ситуації, з виявами відповідальної і безвідповідальної поведінки у соціальному середовищі з урахуванням суспільних та особистих цінностей та їх аналіз;
2	Класифікація та будова вогнепальної зброї.	1	1		-відповідально застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби;
3	Призначення та бойові властивості автоматів Калашникова. Поняття про будову автоматичної зброї та роботу її частин та механізмів. Підготовка автомата до стрільби. Можливі затримки і несправності під час стрільби і способи їх усунення.	1	1		-аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки; -визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків природного, техногенного, соціального й воєнного характеру на основі встановлення причиновонаслідкових зв'язків; -прогнозує наслідки порушення правил техніки безпеки на робочому місці;
4	Стрілецька справа. Малокаліберна і пневматичні гвинтівки. Загальна будова малокаліберної і пневматичної гвинтівок та їх характеристика. Основи стрільби з пневматичної гвинтівки. Помилки при стрільбі. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю.	1		1	-обґрунтовує наслідки власних дій щодо безпеки й здоров'я та їхній вплив на навколишніх; - пояснює особистісну й суспільну цінність налагодження й підтримки стосунків, співпраці на принципах рівності, довіри й взаємоповаги; -оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження;
5	Основи стрільби зі стрілецької зброї. Прийоми та правила стрільби зі стрілецької зброї. Поняття постріл. Періоди пострілу. Лінія прицілювання (цілик, мушка, мішень). Правила та одноманітне	1		1	- планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень.

	прицілювання.				
6	Призначення, загальна будова і класифікація гранат різних типів.	1	1		
7	Бойовий стрес та психологія екстремальних ситуацій.	2	2		
8	Заходи безпеки під час поводження з гранатами.(прийоми та способи метання гранат).	1		1	
9	Виконання 1 вправи метання ручних гранат (на влучність) з місця.	1		1	
10	Виконання вправи з метання ручної гранати Ф-1 на дальність.	1		1	
11	Виконання вправи № 1 стрільби з пневматичної гвинтівки. Спорядження магазину набоями (тренування).	2		2	
12	Структура, призначення, озброєння та бойові можливості механізованого відділення.	1		1	
13	Виконання вправи № 2 стрільби з пневматичної гвинтівки. Спорядження магазину набоями (тренування).	2		2	
	Всього годин	16	6	10	
Модуль «Основи дій і комунікацій в бою»					
1	Основи тактики та види бою.	1	1		-обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання;
2	Поняття про бій. Види вогню та маневру, їх значення в бою. Основні види та риси ведення бою.	1	1		

3	Основи маскування. Способи маскування. Нанесення гриму. Маскування зброї.	1		1	- розуміє та пояснює сутність інформаційних процесів, які виконуються в обраній галузі; - пояснює використання інформаційних систем в обраній галузі; - пояснює та застосовує основні алгоритми, які типово застосовують для розв'язування задач із обраної галузі ; -у співпраці реалізовує алгоритми в програмних проєктах для розв'язування типових задач з обраної галузі - застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби; -визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності ; - визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків соціального й воєнного характеру на основі встановлення причиновонаслідкових зв'язків; -прогнозує наслідки порушення правил техніки безпеки на робочому місці; -розуміє і аналізує інформацію, записану (передану) в різний спосіб, виявляє приховану й очевидну інформацію; -знає сучасні стратегії і тактики комунікації для порозуміння в спілкуванні з метою досягнення позитивних результатів для збереження здоров'я, безпеки й добробуту.
4	Особиста зброя та екіпіровка солдата.	1		1	
5	Способи пересування одиночного бійця на полі бою. Види носіння зброї (вільне, тактичне та в момент наближення до цілі).	1		1	
6	Використання укриття на полі бою та рельєфності поверхні землі. Інженерна фортифікація та маскування позицій.	1		1	
7	Поняття про вогневу позицію в обороні. Вимоги до вибору місця для ведення вогню і спостереження. Послідовність обладнання і маскування окопу для стрільби лежачи, з коліна та стоячи.	1		1	
8	Сигнали і команди, які подаються в бойовій обстановці. Техніка переміщення у складі бойової групи: пересування двійками на різній місцевості, реакція на контакт двійки, реакція на контакт групи.	1		1	
	Всього годин	8	2	6	
Модуль «Домедична допомога в умовах бою»					
1	Ознайомлення з протоколами ТССС. Правила поведінки при трьох фазах ТССС ASM (стандарт	1	1		застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби;

	NATO).				-обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту;
2	Ознаки критичної кровотечі. Способи її зупинки за допомогою турнікетів, тампонування та тиснучої пов'язки.	1		1	-аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки для збереження життя й здоров'я власного й навколишніх у ситуаціях невизначеності;
3	Контроль прохідності дихальних шляхів. Запобігання пневмотораксу.	1		1	-оцінює ризики й приймає рішення щодо надання домедичної допомоги собі та іншим особам у невідкладних станах відповідно до протоколів і алгоритмів
4	Огляд постраждалого, перевірка стану свідомості та попередження гіпотермії.	1		1	;
5	Ознайомлення з роботою турнікетів. Правила накладання турнікетів (<i>тренування у застосуванні турнікетів</i>). Правила тампонування поранення.	1		1	-володіє вміннями надання домедичної допомоги з урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки;
6	Тренування у застосуванні турнікетів.	1		1	- практично застосовує відповідні протоколи й алгоритми надання допомоги собі й навколишнім за потреби;
7	Склад аптечки для першої домедичної допомоги. Практичне укомплектування індивідуальної аптечки IFAK.	1		1	-визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності;
8	Військові професії (бойові медики).	1	1		- аналізує взаємодію чинників у надзвичайних і небезпечних життєвих ситуаціях;
	Всього по модулю	8	2	6	-обґрунтовує рішення щодо вибору стратегії поведінки для збереження власних безпеки, здоров'я й добробуту з урахуванням аналізу опрацьованої інформації та ймовірних моделей небезпечних ситуацій ; -обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру; -демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й здоров'я; -оцінює важливий вплив відповідальної поведінки на власні безпеку, життя, здоров'я й добробут тепер і в майбутньому ; - вміє знаходити мотивацію та виявляє гнучкість щодо

					власної діяльності й досягнення цілей в умовах швидких змін, складнощів; - пояснює добродію (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільнокорисної діяльності; - оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження ;
Модуль «Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація»					
1	Призначення, класифікація та види інженерних загороджень.	1	1		планує, здійснює пошук, опрацьовує, порівнює, аналізує, оцінює самостійно або в співпраці з іншими надійність джерел і достовірність інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми;
2	Невибухові інженерні загородження, їх класифікація та будова.	1	1		- аналізує, систематизує і використовує інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел;
3	Класифікація, характеристика та будова вибухових засобів та можливі місця їх встановлення.	1		1	-використовує приладдя й інформаційно-комунікаційні технології;
4	Призначення, тактико-технічні характеристики, загальна будова, принцип дії протипіхотних і протитанкових мін та убезпечення від них.	1		1	- використовує приладдя й інформаційні технології для знаходження й представлення результату; - обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання;
5	Демаскуючі ознаки встановлених вибухових засобів. Дії під час виявлення. Правила поведінки на замінованій ділянці місцевості.	1		1	-демонструє здатність навчатися спільно й автономно, самостійно організувати навчання;
6	Подолання вибухових та невибухових інженерних загороджень. Подолання водних перешкод. Форсування.	1		1	-обирає доцільні інструменти й методи навчання, різноманітні способи розвитку своїх здатностей, пріоритетів і потреб; -оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження;

7	Блок-пост. Його облаштування. Патрулювання, чергування на посту.	1		1	- планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень;
8	Військові професії. Особливості професій пов'язаних із сучасними цифровими технологіями.	1	1		- володіє засобами й прийомами формоутворення, макетування й моделювання;
9	Орієнтування на місцевості. (Місцевість та її елементи. Основні види місцевості та їх тактичні властивості).	1		1	- аналізує та застосовує основи ергономіки й дизайну в проєкті;
10	Орієнтири. Азимути та дирекційні кути. Способи визначення відстаней на місцевості та висоти місцевих предметів.	1		1	- ознайомлюється з інформацією про сучасні програмні продукти й пристрої для створення комп'ютерної графіки, 3D моделювання тощо;
11	Геопросторова інформація: паперові топографічні карти, електронні карти, аерознімки.	1		1	- визначає власні здібності, природні нахили, інтереси, знання, навички й компетентності для професійної активності.
12	Інформація з топографічних карт. Умовні знаки топографічних карт. Спосіб горизонталей як основний спосіб зображення рельєфу на топографічних картах. Система прямокутних та географічних координат.	1		1	
13	Орієнтування на місцевості за допомогою навігаційних приладів. Картографічна інформація в режимі офлайн. Картографічні додатки для смартфонів і їхні можливості, використання gps-навігації.	1		1	

14	Бойова система управління тактичної ланки «Кропива» – програмне забезпечення для створення карт ситуаційної обстановки.	1		1	
15	Ознайомлення та робота з DeepStateMap та «Кропива».	1		1	
16	Невибухові інженерні загородження, їх класифікація та будова	1		1	
	Всього по модулю	16	3	13	
Модуль «Військові технології та їх розвиток»					
1	Передача інформації в умовах бойових дій. Радіозв'язок на полі бою. Правила ведення переговорів. Отримання і відправка радіоповідомлень. Спеціальні війська та зв'язок. Основи радіозв'язку. Види, типи та способи налагодження зв'язку. Подвійне застосування та безпека зв'язку: телефон, Wi-Fi, Starlink.	1	1		- обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання; - розуміє та пояснює сутність інформаційних процесів, які виконуються в обраній галузі; - пояснює використання інформаційних систем в обраній галузі ; - пояснює та застосовує основні алгоритми, які типово застосовують для розв'язування задач із обраної галузі;
2	Основи радіоелектронної боротьби: військові системи РЕР, РЕБ. Призначення та типи засобів.	1	1		- у співпраці реалізовує алгоритми в програмних проєктах для розв'язування типових задач з обраної галузі;
3	БпЛА: види та призначення. Сфери застосування БпЛА. Основні складові конструкції та технічні параметри БпЛА. Основні властивості та моделі БпЛА (мультиротори, FPV, крила).	1		1	- тестує, налагоджує та пропонує вдосконалення програмних проєктів; - демонструє здатність взаємодіяти в команді під час розроблення проєктів з використанням інформаційних технологій; -самостійно опановує роботу з новими програмними

4	Основи пілотування. Базові вправи на FPV-дронах та БпЛА літакового типу <i>(тренування у застосуванні БпЛА)</i>	1		1	продуктами; - досліджує можливості цифрових пристроїв з метою застосування їх для розв'язування типових задач з обраної галузі;
5	Правила польоту, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки <i>(тренування у застосуванні БпЛА)</i>	1		1	- фіксує типові апаратні та/чи програмні збої, описує можливі причини їх, пояснює спосіб усунення їх; - піклується про власну безпеку, добробут і здоров'я під час використання інформаційних технологій;
6	Робота на симуляторах та тренажерах для підготовки операторів БпЛА. Військові інформаційні системи та платформи.	2		2	-аналізує та оцінює власне хобі щодо користі, задоволення з урахуванням сприяння безпеці, збереженню здоров'я, добробуту; - демонструє здатність навчатися спільно й автономно, самостійно організувати навчання;
7	Військові професії. Особливості професій пов'язаних із сучасними цифровими технологіями.	1	1		-обирає доцільні інструменти й методи навчання, різноманітні способи розвитку своїх здатностей, пріоритетів і потреб ;
	Всього по модулю	8	3	5	- демонструє готовність виконувати різні командні ролі й завдання, об'єктивно оцінює свої сильні сторони, вміння, здібності щодо результативності командної роботи, зважаючи на обставини; оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження; -обґрунтовано обирає та використовує технологічні засоби для індивідуальної або групової діяльності й комунікації ; -визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності; - визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків соціального й воєнного характеру на основі встановлення причинно - наслідкових зв'язків; - розуміє і аналізує інформацію, записану (передану) в різний спосіб, виявляє приховану й очевидну інформацію;

					-знає сучасні стратегії і тактики комунікації для порозуміння в спілкуванні з метою досягнення позитивних результатів для збереження здоров'я, безпеки й добробуту; - оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження; -планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень.
Модуль «Цивільне населення в кризових умовах»					
1	Надзвичайні ситуації (причини виникнення, класифікація, ознаки). Воєнний стан. Поведінка в умовах наближення бойових дій. Евакуація цивільного населення в умовах наближення бойових дій із зони бойових дій. Попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів.	1	1		-застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби; - застосовує техніки самодопомоги в кризових і стресових ситуаціях; - розпізнає та застосовує прийоми емоційної підтримки інших осіб у разі виникнення в них проблемних ситуацій (фізичних, психічних, соціальних) - зіставляє прогнозовані й непрогнозовані життєві ситуації ;
2	Порядок дій під час стрілецького обстрілу, авіаційного та ракетного нальоту, артилерійського обстрілу. Формування та зміцнення психологічної стійкості. Тривожний наплічник. Одяг та засоби для перебування в екстремальних умовах в різних кліматичних умовах. Укриття людей у сховищах. Складання та вміст тривожної валізи на випадок термінової	1		1	- визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності; -розпізнає та застосовує прийоми емоційної підтримки інших осіб у разі аналізує ризики виникнення надзвичайних ситуацій; - здійснює моніторинг та аналіз інформації для прогнозування наслідків небезпечних ситуацій; - визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків природного, техногенного, соціального й воєнного характеру на основі встановлення причинно-наслідкових зв'язків; - визначає алгоритм і моделює безпечну поведінку для

	евакуації або переходу до захисних споруд (підвалів, погребів тощо).				запобігання небезпечним ситуаціям різного характеру; - обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру;
3	Властивості та ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин. Захисні властивості споруд, техніки та місцевості. Засоби захисту. Навчання населення вмінню застосовувати засоби індивідуального захисту і діяти у надзвичайних ситуаціях.	1		1	- презентує стратегії безпечної поведінки у різних заходах, які ґрунтуються на знаннях, здобутих під час критичного сприймання інформації з різних джерел; - демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й здоров'я; - розробляє добродійні проекти щодо здоров'я, безпеки й добробуту; - пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно-корисної діяльності ;
4	Види терористичних актів та способи дій терористів. Порядок дій під час терористичних актів.	1		1	- моделює способи дій, спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності.
5	Одягання протигазу та ЗЗК (тренування).	2		2	
6	Одягання протигазу (виконання нормативу).	1		1	
7	Психологічна стійкість та саморегуляція під час надзвичайних ситуацій. Стресові реакції. Прийоми саморегуляції. Само- та взаємодопомога при панічному нападі, тривозі, істеричі, ступорі, апатії, проявах гніву, злості, агресії. Основи та принципи виживання. Матеріальна, фізична та психологічна підготовка до перебування в екстремальних умовах.	1	1		

	Всього по модулю	8	2	6	
Модуль «Стрілецька підготовка, основи дій та взаємодії в бою»					
1	Поняття, класифікація та будова вогнепальної зброї. Порядок неповного розбирання і складання та обслуговування автомата.	1		1	-моделює життєві ситуації, з виявами відповідальної і безвідповідальної поведінки у соціальному середовищі з урахуванням суспільних та особистих цінностей та їх аналіз;
2	Тренування в неповному розбиранні та складанні автомата.	4		4	-відповідально застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби;
3	Техніка переміщення у складі бойової групи: пересування двійками на різній місцевості. Реакція на контакт.	1		1	-аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки;
4	Подолання загороджень. Смуга перешкод.	2		2	-визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків природного, техногенного, соціального й воєнного характеру на основі встановлення
5	Виконання вправи № 3 стрільби з пневматичної гвинтівки. Спорядження магазину набоями (тренування).	4		4	причинонаслідкових зв'язків;
6	Неповне розбирання автомата. Складання автомата після неповного розбирання (виконання нормативу).	2		2	-прогнозує наслідки порушення правил техніки безпеки на робочому місці;
	Всього по модулю	14		14	-обґрунтовує наслідки власних дій щодо безпеки й здоров'я та їхній вплив на навколишніх;
					- пояснює особистісну й суспільну цінність налагодження й підтримки стосунків, співпраці на принципах рівності, довіри й взаємоповаги;
					-оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження;
					- планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень.
Модуль «Домедична допомога в умовах бою»					
1	Ознайомлення з протоколами ТССС. Правила поводження при трьох фазах ТССС ASM.	1		1	-застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби;

2	Надання допомоги на етапі тактичних умов. Алгоритм MARCH.	1		1	- обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту ;
3	Ознаки критичної кровотечі. Способи її зупинки за допомогою турнікетів, тампонування та тиснучої пов'язки. Ознайомлення з роботою турнікетів. Правила накладання турнікетів. <i>(тренування у застосуванні турнікетів)</i> Правила тампонування поранення.	2		2	- аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки для збереження життя й здоров'я власного й навколишніх у ситуаціях невизначеності; - оцінює ризики й приймає рішення щодо надання домедичної допомоги собі та іншим особам у невідкладних станах відповідно до протоколів і алгоритмів; - володіє вміннями надання домедичної допомоги з
4	Контроль прохідності дихальних шляхів. Запобігання пневмотораксу. Огляд постраждалого, перевірка стану свідомості та попередження гіпотермії.	1		1	урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки; - практично застосовує відповідні протоколи й алгоритми надання допомоги собі й навколишнім за потреби ; - визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності -
5	Правила та способи евакуації поранених з поля бою.	1		1	аналізує взаємодію чинників у надзвичайних і небезпечних життєвих ситуаціях;
6	Комплектування індивідуальної аптечки для першої домедичної допомоги IFAK.	1		1	- обґрунтовує рішення щодо вибору стратегії поведінки для збереження власних безпеки, здоров'я й добробуту з урахуванням аналізу опрацьованої інформації та ймовірних моделей небезпечних ситуацій ;
7	Військові професії (бойові медики).	1		1	- обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру; - демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й здоров'я; - оцінює важливий вплив відповідальної поведінки на власні безпеку, життя, здоров'я й добробут тепер і в майбутньому; - знаходить мотивацію та виявляє гнучкість щодо власної
	Всього по модулю	8		8	

					діяльності й досягнення цілей в умовах швидких змін, складнощів ; - пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно-корисної діяльності; - оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження; - планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень.
Модуль «Інформаційна війна»					
1	Цілі та завдання інформаційної війни. Учасники інформаційної війни. Методи інформаційної війни (пропаганда, дезінформація, кібератаки, психологічні операції, інформаційні операції). Гібридна війна.	1	1		- оцінює достовірність інформації та надійність її джерел, використовуючи надані критерії та пропонуючи власні; - використовує різні методи для захисту / протидії маніпуляціям, зокрема в цифровому світі; - обирає і застосовує політики кібербезпеки для власного інформаційного середовища ; - дотримується норм законодавства, що регулює правові відносини у сфері інтелектуальної власності й використання інформаційних технологій; - оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження; - планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень.
2	Роль критичного мислення в інформаційній війні. Роль медіа в інформаційній війні.	1		1	
3	Роль штучного інтелекту в інформаційній війні. Кібербезпека в умовах інформаційної війни.	1		1	
4	Розвідка на основі відкритих джерел (OSINT).	1		1	
5	Цілі та завдання OSINT. Інструменти та методи OSINT. Верифікація джерел. Візуальний аналіз.	1		1	

6	Військові професії. Особливості професій пов'язаних із сучасними цифровими технологіями.	1	1		
	Всього по модулю	6	2	4	
Модуль «Планую майбутнє: особиста роль в обороні України»					
1	Захист України як усвідомлений вибір. «Воля». «Гідність». «Самобутність». «Свобода» – суспільно-державні цінності.	1	1		відповідально втілює у життєдіяльність оптимальні стратегії безпечної поведінки для збереження життя і здоров'я власного та оточуючих на основі суспільних цінностей;
2	Громадський активізм в умовах воєнного часу. Волонтерський рух.	2		2	- моделює життєві ситуації з виявами відповідальної і безвідповідальної поведінки у соціальному середовищі з урахуванням суспільних та особистих цінностей та їх аналіз ;
3	Способи реалізувати свій талант в обороні України.	2	2		- відповідально застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби;
	Всього по модулю	5	3	2	- читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом; - ставить чіткі цілі щодо власного майбутнього й вибудовує стратегії досягнення їх; - пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно-корисної діяльності; - оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження ; - планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на

					основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень; - аналізує варіанти власних рішень без впливу упереджень щодо професій і гендернорольових моделей ; - приймає себе й моделює власну особистість і поведінку, дотримуючись права на повагу гідності; - моделює способи дій, спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності; - визначає відповідальність за свої дії ; - обґрунтовує цінність принципів і норм міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів і надзвичайних ситуацій.
	Разом по предмету	105	29	76	